

Dato: 25. august 2016  
Skrevet af: Nora Skjernaa Hansen, 31 19 32 60, nsh@dn.dk

---

## Kapitel: Urørt skov

Pointe: Den positive vinkel. Det nytter. Sammen kan vi nå i mål.

- Overraske/oplyse med tal
- Aflive myte
- Vise værdien/nyttens - Hvorfor er dette emne vigtigt?
- Hvad kan vi gøre sammen for at nå målet? - DN's visioner/mål/virkemidler
- Det med småt – lidt mere forklaring - dilemmaer/nødvendige valg
- Foto og billedtekst

### Urørt skov – hvor træerne ikke er tømmerstokke

#### Vidste du, at...?

40.000 ha skov i Danmark ligger urørt af træproduktion<sup>1</sup>? Det svarer til otte gange Grib Skov og er xx procent af al skov i Danmark. Kun godt 1 % af skoven i Danmark er dog formelt beskyttet som urørt skov (xx ha). Kilde xx.

Mange tror, at mennesker ikke må færdes i den urørte skov.

Faktisk betyder urørt skov blot, at skoven skal blive det bedst mulige levested for alle skovens dyr, planter og svampe, i stedet for at træerne skal blive til så mange rette tømmerstokke som muligt. Mennesker må færdes i skoven efter de almindelige adgangsregler, og de væltede stammer, fine vandhuller, gamle kæmpetræer med huller og krogede grene samt variationen af forskellige træer og buske, blandet med skovlysninger, vil give ekstra oplevelser på skovturen. Skoven vil nok blive mere rodet at færdes i end en tømmerkov i årene inden træerne fældes, men den vil ikke blive mere uigennemtrængelig end en tæt ungskov af opvoksede tømmertræer.

#### Det nytter

Naturlige processer. Plads til arterne. Forskningen er enig. Livskvalitet og afstressning. Der ER konflikt med træproduktion. Urørt kan godt være med naturpleje.... særligt på kort sigt eller vedvarende græsning.

#### Sammen kan vi nå målet om 20 % urørt skov i 2020 (33 % i 2030?)

- Alle kan vække sin barnlige begejstring for vildskov og sprede den til skovejere og skovforvaltere. Ethvert vildt hjørne tæller, men allerhelst vil vi have store vilde skovom-

---

<sup>1</sup> Ifølge den nationale skovovervågning, NFI, som udføres af Københavns Universitet. Kilde xx.

råder, der hvor de truede arter findes eller kan indvandre til og opbygge livskraftige bestande.

- Politikerne kan udlægge mere offentlig skov urørt til gavn for dyreliv, naturoplevelser og drikkevand, samt gøre det attraktivt for private skovejere at give biodiversiteten et markant løft i form af mere urørt skov. Også ved at sætte gang i jordfordeling mm. for at samle skov til større sammenhængende naturområder.
- Skovejere kan lade hjørner, lavninger, skrænter og områder med gamle træer og dødt ved være urørte. Hold dog gerne frit omkring gamle egetræer, så de kan leve rigtig længe.
- DN forfølger Naturpakkens løfte om 13.300 ha mere urørt skov (kilde) med sigtet stillet ind på den bedst mulige biologiske effekt for de truede arter på lang sigt, og påpeger at behovet og potentialet er meget større, ikke mindst i private skove, som udgør 69 % af al dansk skov.

### Det med småt

Hvorfor 20 %. Status nu. Primært skovbevokset, men skovlandskaber i sammenhæng med lysåben.

Kombination med græsning. Græsning kan fra biologisk side ses være en naturlig proces (hårdføre kvægracer ligner uroksen) i urørt skov, men fra forvaltningsside er græsning en aktiv drift, dvs. et kulturindgreb, som faktisk kræver en daglig indsats (tilsyn) og desuden infrastruktur i form af hegn, låger, færiste, vanding osv. Se separat kapitel om græsning og de store sammenhængende områder og hegn - kapitel Skovlandskaber.

Fordele med store områder: Det er vigtigt at arealer der disponeres til natur (urørt skov) er store. Hvis de er små vil genopretning af naturlige vandforhold være umulig, vil græssende dyrs naturlige bevægelsesmønstre og adfærd blive umuliggjort, vil randeffekter dominere (herunder tørdeposition af kvælstof), og den langsigtede overlevelse af bestande af vilde arter vil blive stærkt forringet. (omformuleres til lettere sprog).

Helt vildt/open ended vs styret mod en vis biodiversitet. Konkret beslutning, afhænger af udgangspunkt og dogme- vs. aktiv forvaltningstilgang. Risikoafvejning mht. overlevelse af sidste (lokale/regionale/nationale/internationale) populationer af truede arter. Dogme kræver store områder. Kombinationer og adaptiv tilgang mulig. Bryder dog så med dogme. "Selvforvaltende natur, men samtidig sikre de truede arters overlevelse i en overgangsfase, hvor vi har overlevende bestande i frimærkestore biotoper. Man kan sige at det er "vildhed", men målet er også at lave en effektiv beskyttelse af hele biodiversiteten, frem for at pleje/fokusere på bestemte artsgrupper. i hvor høj grad skal og kan manglen på naturlige forstyrrelser erstattes med maskinelle indgreb over kortere eller længere tid? Skelne ml engangstiltag og vedvarende.

Der er begrænset om viden om den urørte skov, som skovovervågningen finder. Den ligger oftest i små klatter. Kortlægning i gang efter skovlovens § 25.

Det er uproblematisk for naturen at stier og andre friluftsfaciliteter vedligeholdes, også i den urørte skov. Stisystemet kan ofte laves meget mere varieret og spændende, hvis det ikke længere skal betjene store skovningsmaskiner og tømmerlastbiler. Lokalt kan man vælge kun at have spontane trampestier.

### Boks

Vigtigt at tage stilling til forberedende indgreb f.eks. genopretning af hydrologi, veteranisering af træer, skabelse af dødt ved, lysningshugst osv. Dvs. hvordan kan man komme fra en forstlig dreven skov til en urørt skov uden at vente i evigheder på alle processerne. Eksempler: Hugstmoden bøgeskov, klit/hedeplantage, fugtig skov.

## Boks

Definition af urørt skov. Som i FSC, dvs. urørt skov plus græsningskov i notatet fra Naturstyrelsen. I overensstemmelse med begreb fra naturskogsstrategien samt forskerne. Dog lidt variation i, hvor undtagelsesvis naturplejeindgreb skal være.

## Foto og billedtekst

Foto: Urørt skov a la John Bauer.

Tekst: En ægte skov er vild. Her får fantasien frit spil.

Der er behov for meget mere urørt skov, hvor formålet først og fremmest er biodiversitet, forstået som gode levesteder til truede arter. Kun få procent af de danske skove har karakter af naturskov med gamle træer, døde træer, naturlige lysninger og naturlig vandstand. Naturpleje kan være en erstatning for manglende naturlige processer som græsning af store dyr, brand, oversvømmelse og kollapsende gamle træer.

Foto: Græsningskov

Tekst:

KVALITET